

lenleg mandátumot vállaljak. A reám nézve tulságosan megtisztelő fölhívásuknak a legnagyobb sajnálatomra nem tehetek eleget. Fogadja Nagyságod a végrehajtó bizottság nevében igaz köszönetem és ismételt sajnálkozásom kifejezését. Návay Tamás.

Eötvös Károly jelölése.

A Tisza-szálló üvegtermében a munkapárt tagjai közül nagyon sokan gyültek össze. Fél hét felé érkezett a helyiségbe Rósa Izsó dr, akit lelkesen megéljeneztek. Nagy érdeklődés mellett fogott hozzá Rósa Izsó dr a beszédjéhez, amelynek elején üdvözölte az egybegyűlteket és Márki Imre dr-t kérte fel a jegyzői tisztség elvállalására.

Napirend előtt Balassa Ármin dr szólalt fel, aki arra kérte a jelenvoltakat, hogy miután ennek az ülésnek a napirendjét a végrehajtó-bizottság jelentése képezi, arra kéri a jelenvoltakat, hogy a jelentés letárgyalása, illetve az ülés berekesztése után is együtt maradjanak.

Rósa Izsó dr emelkedett ezután szólásra és általános figyelem közepette a következőket mondotta:

Az igen tisztelt pártgyűlés tegnapi határozatához képest ismételtén értesítettem Návay Tamás urat a pártgyűlés elhatározásáról. Töle ma reggel a következő tartalma sürgőnyt kaptam:

„Magán viszonyaim nem engedik, hogy jelenleg mandátumot vállaljak. A reám nézve tulságosan megtisztelő felhívásnak legnagyobb sajnálatomra nem tehetek eleget. Fogadja Nagyságod a végrehajtó-bizottság nevében igaz köszönetem és ismételt sajnálkozásom kifejezését. Návay Tamás.”

Ez a sürgöny, amely nemcsak éreám, hanem a végrehajtó-bizottságra is a legkedvezőtlenebb hatással volt, ismét elénk állította azt a kérdést, hogy milyen javaslattal lépünk a tisztelt pártgyűlés elé? Előre kell bocsátanom, hogy ennek a sürgönynek a vétele ránk annál nagyobb hatással volt, mert föl kellett tételezni, hogy Návay Tamás ur jelöltségét a miniszterelnöki államtitkár ur nem hozta előttem javaslatba anélkül, hogy vele ebben a kérdésben előze-

tesen ne értekezett és az ő szándékát ki nem ismerte volna. Annál több joggal kellett föltételeznem ezt, mert Návay Tamás ur neve nem most először merült föl. Azokban a körökben, ahol a jelölés kérdését tárgyalták az ő neve már előzetesen is szóba került, úgy hogy kizártak kellett tartanom, hogy az ő részéről ilyen választ fogunk kapni. A tények előtt azonban mindig meg kell hajolni. Miután ezt már megváltoztatni nem lehet, ennek következtében a végrehajtó-bizottság ez igen tisztelt pártterkeztet elé azzal az indítvánnyal és javaslattal járul, hogy okulva azokon a sajnós tapasztalatokon, amelyeket a képviselőjelölés kérdésében eddig szerzett, nem kevésbé tekintettel arra a rövid időközre, amely bennünket a választás napjától elválaszt: a pártnak újabb jelöltet nem ajánl.

Nem ajánlhatunk hivatalosan jelöltet azért sem, mert milyen megtiszteltetés rejlenék abban a följajlásban, amely ennyi keserű csalódás után állana be. Mi azt hiszük, hogy Szeged város első kerületének a képviselője olyan érdemes állás, hogy ennek a mandátumnak a megkínálása olyan tiszteletreméltó ajándék, amelynek elfogadásától nem irtózni kell, hanem azon kapni kellene. Ezek a tapasztalatok nem vonhatnak maguk után más eredményt, mint azt, hogy hivatalos jelöltet a párt végrehajtó bizottsága nem ajánl és arra kérem a tisztelt pártgyűlést, hogy ezt a javaslatot méltóztassanak el is fogadni. Ez azonban a végrehajtó-bizottság álláspontjának csak egyik része. Mi érezzük annak a súlyát, ami ennek a javaslatnak az elfogadása esetén pártunkat éri.

Tudjuk azt, hogy a választók alkotmányos jogának a gyakorlása nem olyan kétes értékű jog, amelylyel vagy élnek, vagy nem élnek. Ez olyan jog, amelylyel illik is élni. Ha erre nem volna közvetlen alkalom, közvetett módon alkalmat kell arra keresni, hogy megnyilatkozhassanak és politikai elveiknek kifejezést kereshessenek.

Erre való tekintettel a végrehajtó-bizottság azt javasolja, hogy amennyiben a hivatalos szervezeten kívül a pártgyűlésen résztvevő, azon kívül álló párttagok tudnának csoportosulni egy olyan szabadelvű név körül, amely az ő politikai meggyőződésüknek megfelel,

abban az esetben a párt a maga tagjainak teljesen szabad kezét enged.

A jelenvoltak megéljenezték Rósa Izsó dr-t. Ezután Faltá Marcell dr emelkedett szólásra, de a nagy zajban nem lehetett megérteni a szavát.

Szivessy Lehel dr azt hiszi, hogy a pártkeretek ebben a pillanatban eloszottak. Itt csak kétféle pártból lehet szó. Arról a pártból, amelynek tagjait a szabadelvű törekvés hatja át és arról a pártból, amely a klerikalizmusnak adott otthont. Szeged első kerületének a polgárai szabadelvűek, akik egy törpe kisebbséggel szemben nem vonulhatnak félre. Szerencsétlennek tart minden olyan indítványt, amely paktumra vonatkozik. Olyan jelöltet kell választani, akinek a nevét a győzelem biztos reményével vihetik harcra. Ha a párt nem jelöl, a polgárság jelölhet. Örömmel jelentheti, hogy sikerült egy olyan nevű liberális férfival érintkezésbe lépni, aki magának a történelemben szerzett nevet. Ez a férfi, tagja a nemzeti munkapártnak. Ez a férfi Eötvös Károly.

Percekig tartó zajos és lelkes éljenzés követte Szivessy Lehelnek ezeket a szavait. A jelenlevők sokáig éltették Eötvös Károlyt. Amikor csönd lett, folytatta Szivessy Lehel beszédét. Elmondotta, hogy Vázsonyi Vilmos érintkezésbe lépett Eötvös Károlyval, akitől a szegedi polgárság egy tekintélyes részének a megbízásából megkérdezte, elvállalná-e a szegedi első kerület jelöltségét. A délután folyamán a következő távirat érkezett Vázsonyitól:

Eötvös Károlyval beszéltem. A fenyegetett szabadelvűség becsülete érdekében a jelöltséget elfogadni kész.

Vázsonyi.

Ezután Szivessy dr jellemezte Eötvös Károlyt, mint a szabadelvűség harcosát. Elmondotta, hogy Eötvös a választók hívására vasárnap több országos nevű ember társaságában Szegedre érkezik.

Rósa Izsó dr ezután azt mondotta, hogy miután csak a végrehajtó bizottság javaslata van a napirenden, kéri, hogy azt fogadják el. A pártgyűlés ezt elfogadta, mire az elnök a pártgyűlést berekesztette és elhagyta a termet.

Nyomban ezután a jelenvoltak, mint az Eötvös

Hamar Évi ismeretsége.

Irta Herczeg Ferenc.

Hamar Évi vasárnap délután kihordta a kecskolábu asztalt a nagy eperfa alá, levette a rékljét és a cipőjét és levelet kezdett írni. Évi nevét Hamarnak ejti az egész falu, irni azonban Hammernek írják, mert sváb; miként Hubertit és Szent-Andrást, úgy egész Klementfalvát is becsületes német emberek lakják. Volt egy árkus papirosa Évinek, két krajcárt kóstált, annak sarkára fehér galamb volt ragasztva, ötpecsétes kis levéllel a csőrében. A leány oly buzgón írt, hogy nyitva felejtette a száját és a kezével együtt a piros nyelve hegyét is mozgatta fel-alá.

A plébános ur arrafelé jött a vecsernyéről, a nagy sárban hátul fölfogta a reverendáját, mint a városi asszonyok a szoknyájukat.

— Kinek irsz te már megint, Évi? — szólt be a kerítésen át.

— A csákófalvi volt asszonyomnak — mondta vérvörös arccal a leány.

A plébános ur ekkor megintette Évit a pecsétgyűrűs ujjával.

— Vigyáz, vigyázz, Évi, mert ha egy lány levelet ír, annak gyereksírás lesz a vége.

A plébános ur bölcs ember volt, de ezuttal megkésett az intelmével. Őt hónappal azelőtt ha szólott volna, mikor Évi még az uraságnál szolgált. Most már nem árthat

szegénynek, ha asztagszáma firkálja is a levelet.

A levelet különben igazán Csákófalvára vitte a posta, csak hogy nem az Évi volt asszonyához, hanem a ménfelepes kaszárnába, az Évi volt ismerősehez. Mivel nem érkezett rá semmiféle válasz, a leány gondolt egyet és jövő vasárnapon elmondotta édesanyjának azt, amit sokáig már úgy sem lehetett titkolni.

Hamarné éppen tésztát gyurt a konyhán, Évi pedig, aki ünneplőben volt, mereven nézte a tűzhelyen pattogó száraz venyigét. Egyszerre megszólalt:

— Hallja!

És három szóval elmondta az igazságot. Hosszu csend lett. A szobából kihallatszott az óra ketyegése. A következő pillanatban Évi akkora pofont kapott édes szülője tésztás kezétől, hogy téhenrugásnak is elég lett volna. Eppen hazajött a gazda. A komájától jött, kissé pálíkács volt és két ujjahégye között borszivart tartott, mivel vasárnap is volt.

Mikor ő is megtudta a dolgot, szó nélkül bement a szobába, levette a kabátját, szépen összehajtogatva letette az ágyra, aztán egy bikacsekkel a kezében, újból megjelent a konyhában. Évi ekkor már kiszaladt az udvarra. Egyenesen a kuthoz futott, de csak azért, hogy megmossa a tésztás arcát, aztán kiment az utcára, ahol a leány pajtásai karonfogva, vihogó glédában trappoltak föl-alá.

Hamar gazda azalatt telikiabálta az egész konyhát:

— Le kell vágni a haját! A haját!

Ezzel azonban csak a feleségét mérgeztette fel. Mert haját vágni, ostoba beszéd. Pofonütni igen. Hamarnét is megverték annak idején, mikor otthon bejelentette Évi elhamarkodott érkezését. (Hamar gazdának újabban meggyöngült a feigondolkodása, minden számársáért félre akarta venni a harangokat.)

Aratás után már megjött a gyerek.

A plébános ur igen nagy patáliát csapott. Később azonban mégis megnézte és mivel gyönyörű egy fattyu volt, megcsiklandozta a nyakát.

— Hát nem volna kár, ha nem volna itt? — kérdezte sugárzó arccal Évi.

— Te csak fogd be a szád! — szólt rá a plébános.

— Ugy, ugy! — biztatta nevetve Hamarné.

Az Évi keresztanyja is eljött, a jegyzőné. — No, te hires, hát ilyen szégyent hoztál reánk? — mondta és gyöngéden hátba ütötte Évit.

A falunak egy-két hétig még járt a szája, de aztán békesség lett. A szomszédasszonyok és Évi leánypajtásai egymás után mind eljöttek, megnézni a gyereket. Hamar gazda is megbékült a helyzettől és maga mutogatta az embereknek az unokáját.

— Olyan nagy, mint egy bonyhádi borjú. Meg se nyekken egész éjszaka.